

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

10.06.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Щира любов до української культури дає результат: Тетяна Бережна про «Тисячovesну», звання для митців і захист спадщини. – Ліза Цареградська](#)

[Вміння перетворити ідею на сталу політику – велике мистецтво: публічне інтерв'ю Тетяни Бережної на «Книжковому Арсеналі»](#)

[Дослідження Мінкульту «Культура в Україні»: вимірюючи сонячне світло. – Анастасія Платонова](#)

[Як нам укріпити м'яку силу? На LBTalks підбили підсумки року роботи CultHub і обговорили виклики культурної дипломатії](#)

[Стартував прийом заявок на премію Effie Awards Ukraine 2026. – Валерія Буняк](#)

[Мої вісім років в Українському інституті. – Тетяна Філевська](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Полтавський меценат хоче викупити пам'ятник Булгакову та зберігати його в приватному музеї. – Анастасія Большакова](#)

[Дискусія навколо демонтажу пам'ятника Булгакову: позиція музею та історикині. – Оксана Заблоцька](#)

Регіональна культурна політика

[Визначили лауреатів міської премії Франка 2026 року](#)

Благодійність

[Гурт O.Torvald зібрав майже 2 млн гривень під час світового благодійного туру. – Микита Кишиневський](#)

Театр

[«Опера помре, якщо не зміниться». Директор Мет Пітер Гелб та диригентка Кері-Лінн Вілсон про українську прем'єру «Матерів Херсона». – Олена Погонченкова](#)

[Івано-Франківський фестиваль VIADUK скасував показ сучасної опери «MODRANIHT». – Ксенія Білаш](#)

Музика

[«Джерело» з Привільненської громади – серед лауреатів міжнародного](#)

[фестивалю української пісні у США. – Наталія Янчин](#)

Візуальні мистецтва

[365 днів, зафіксованих художником: у Музеї Корсаків відкриють проєкт Гамлета Зіньківського](#)

[Розмова з Євгеном Арловим. Про помилку на війні та в мистецтві. – Марія Леоненко](#)

[Вихід з пастки постійного проєктування](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Миколайчук OPEN покаже переможців Берлінале та нові українські фільми. – Наталка Горішня](#)

[«Свобода в нашій ДНК»: 17-й Одеський кінофестиваль презентував офіційний постер. – Валерія Буняк](#)

[Тріумфатор ВАФТА та шортлістер «Оскара» «Камінь, ножиці, папір» вийшов онлайн](#)

[Стартували зйомки різдвяної комедії «Два Різдва, одна Леся». – Діана Горон](#)

[Європа інвестує в українське кіно: фільм Анастасії Солоневич «30 днів літа» отримав підтримку провідних фондів Німеччини та Норвегії](#)

[Ісаєнко, Боклан, Цимбалюк: Forbes назвав 10 найзатребуваніших українських акторів. – Оксана Заблоцька](#)

Література. Книговидання

[Франкфурт та Барселона: видавці можуть подавати заявки до участі у виставках «Сталінка» Олесь Ульяненко вийде в англійському перекладі. – Оксана Мамченкова](#)

[Projector Publishing запустив напрям перекладної літератури: які книжки планують видавати?](#)

Музейна справа

[В Україні презентують перший агрегатор колекцій сучасного мистецтва «Притока»](#)

[У Кропивницькому представлені 20 автентичних сорочок кінця XIX – початку XX століття. – Микола Шмигін](#)

[У Львові відкрили музей видатного українського фотографа. – Микола Шмигін](#)

[Миколаїв: у краєзнавчому музеї запрацював аудіогід. – Микола Шмигін](#)

Охорона культурної спадщини

[Великий Луг – до списку ЮНЕСКО: екологи та науковці з трьох країн](#)

звернулися до Міністерства культури України. – Станіслав Зайчук

Бібліотечна справа. Читання

Мінкульт готує програму реформ для бібліотек: що розповіла Тетяна Бережна.
– Оксана Заблоцька

Міжнародне співробітництво

Пам'ятник українським козакам у Відні заговорив голосом Марка Стронга. –
Олена Ткаліч

Загальні питання

Щира любов до української культури дає результат: Тетяна Бережна про «Тисячovesну», звання для митців і захист спадщини. – Ліза Цареградська

Т. Бережна на посаді віцепрем'єр-міністерки з питань гуманітарної політики – міністерки культури вже близько 8 місяців. В інтерв'ю вона розповідає, що вже встигла зробити та що планує. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1326843-sira-lubov-do-ukrainskoi-kulturi-dae-rezultat-tetana-berezna-pro-tisacovesnu-zvanna-dla-mitciv-i-zahist-spadsini/>

Вміння перетворити ідею на сталу політику – велике мистецтво: публічне інтерв'ю Тетяни Бережної на «Книжковому Арсеналі»

Йшлося про розвиток культурної політики, сталість фінансування культурних інституцій та проєктів, а також важливість співпраці у сфері. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1326669-vminna-peretvoriti-ideu-na-stalu-politiku-velike-mistectvo-publicne-intervu-tetani-bereznoi-na-knizkovomu-arsenali/>

Дослідження Мінкульту «Культура в Україні»: вимірюючи сонячне світло. – Анастасія Платонова

28 травня Міністерство культури в межах публічної події «Як вимірювати культуру? Інструменти та методи роботи з даними в культурній сфері» представило результати всеукраїнського дослідження «Культура в Україні» (реалізоване агенцією Research.ua), яке, згідно з офіційним повідомленням міністерства, «фіксує актуальні практики культурної участі, споживання культурного контенту, мовні та поведінкові тенденції українців в умовах повномасштабної війни». Заявленою метою події, окрім, власне, презентації результатів дослідження, було «обговорити, як дані допомагають ухвалювати рішення у сфері культури, оцінювати культурні практики українців, визначати пріоритети підтримки та формувати ефективні стратегії розвитку культури в умовах війни». «Це дослідження є частиною заходів із моніторингу того, якою є нині українська культурна сфера та культурні політики в межах стратегії розвитку культури-2030, затвердженої понад рік тому, – сказав під час події перший заступник міністра культури І. Вербицький. – Нині ми працюємо над реалізацією цієї стратегії, відтак важливо час від часу вимірювати, чи ефективно відбувається цей поступ, і саме для цього потрібні дослідження. Презентуючи це дослідження, ми хочемо зараз поговорити про те, якою може бути аналітика в сфері культури, як працювати з цими даними та яким чином спромогтися „помацати” те, що традиційно не є намацальним. Подібну аналітику важливо проводити час від часу, аби відстежувати, як змінюється динаміка, і розуміти „середню температуру по палаті”». За основну мету дослідження заявлено «дослідити громадську думку щодо сфери культури в Україні; дослідити участь українців у культурному житті; вивчити побутові та культурні мовні практики українців». Серед завдань цього опитування також: виявити рівень суспільного інтересу до новин культури і культурних заходів, які відбуваються в Україні; з'ясувати, з яких джерел найчастіше дізнаються про новини культури і культурні заходи й події, які відбуваються в Україні;

дізнатися, як часто українці відвідують культурні заходи; вивчити основні мотиви і бар'єри участі у культурному житті; з'ясувати, як оцінюється рівень доступності закладів культури, культурних заходів і культурно-освітніх послуг; дізнатися, якою мовою користуються в побуті, виявити основні фактори впливу на вибір мови в побуті зрозуміти, як оцінюється роль української мови в публічному просторі та суспільному середовищі; з'ясувати, якою мовою найчастіше користуються в інтернеті та соціальних мережах і якою мовою найчастіше споживають культурний контент і культурні продукти; виявити рівень задоволеності якістю та кількістю доступних культурних продуктів українською мовою та доступних культурних продуктів, створених в Україні». Авторка розповідає про ключові висновки дослідження та аналізує результати. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250366/2026-06-09-doslidzhennya-minkultu-kultura-v-ukraini-vymiryuyuchy-sonyachne-svitlo/>

Як нам укріпити м'яку силу? На LBTalks підбили підсумки року роботи CultHub і обговорили виклики культурної дипломатії

8 червня в межах серії подій LBTalks говорили про виклики, які стоять перед культурними інституціями та Силами оборони, коли йдеться про когнітивний аспект війни. Про те, чи скоординували свої сили МЗС, Мінкульт, спецслужби та активісти, щоб не лише протидіяти багаторічному впливу росіян на міжнародну спільноту, але й проактивно репрезентувати Україну та її культуру в світі, говорили: А. Юсов, представник Головного управління розвідки Міноборони України; А. Алієв, заступник генерального директора Українського інституту; Є. Нищук, міністр культури України в 2014, 2016–2019, гендиректор – художній керівник Театру Франка; С. Устенко, керівник компанії «Карпатська джерельна», партнер проєкту CultHub; М. Серга, український музикант, засновник і очільник проєкту «Культурний десант». Під час події також представили ключові досягнення редакції CultHub протягом першого року роботи, коли рубрику очолювала К. Гладка. Зокрема, за цей час через листи та звернення до Міністерства культури, посольств України в різних країнах, а також координацію з активістами вдалося сприяти скасуванню закордонних виступів російських виконавців, які активно підтримують путіна та агресію росії проти України. Серед скасованих гастролей були, зокрема, виступи балерини С. Захарової, скрипаля В. Репіна, оперної виконавиці А. Нетребко та ін. Під час події 8 червня було представлено нову редакторку рубрики, О. Мамченкову. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/09/744030_yak_ukripiti_myaku_silu_lbtalks.htm

1

Стартував прийом заявок на премію Effie Awards Ukraine 2026. – Валерія Буняк

Цей конкурс визначає найефективніші маркетингові кампанії країни. До участі приймають проєкти, реалізовані в Україні з 1 січня 2025 року до 31 серпня 2026 року. Конкурсна програма охоплює 100 категорій: 40 індустриальних, які оцінюють ефективність маркетингу в конкретних товарних і

сервісних сегментах, та 60 спеціальних, зосереджених на вирішенні певних бізнес-завдань та маркетингових викликів. У 2025 році у номінації «Культура та мистецтво» нагороди здобули проєкт відтворення мозаїки «Боривітер» від агенції Gres Todorchuk, компанії Rozetka та Ukraine WOW, мистецька інсталяція «Black Cloud» агенцій Firma, BRB Production та ГО «Український свідок», Gres Todorchuk, Ukraine WOW та «Аврора Мультимаркет» за підняття шаблі Івана Мазепи боксером О. Усиком після перемоги. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250369/2026-06-09-startuvav-pryyom-zayavok-na-premiyu-effie-awards-ukraine-2026/>

Мої вісім років в Українському інституті. – Тетяна Філевська

Креативна директорка Українського інституту підсумовує свою діяльність на зазначеній посаді. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/visim-rokiv-zmin-pidsumki-roboti-v-ukrajinskomu-instituti-kulturi-315462/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Полтавський меценат хоче викупити пам'ятник Булгакову та зберігати його в приватному музеї. – Анастасія Большакова

Полтавський художній музей Віктора Бажана планує викупити демонтований у Києві пам'ятник російському письменнику Михайлу Булгакову, щоб зберегти його як «мистецький об'єкт». Про це Суспільному повідомив засновник музею В. Бажан. Йдеться про скульптуру, яку 4 червня демонтовано в Києві в межах дерусифікаційних процесів. За словами Бажана, ініціатива викупу пов'язана з бажанням зберегти роботу для майбутніх поколінь і водночас зняти відповідальність за її подальшу долю з доньки скульптора, якій нині належить монумент. Бажан наголосив, що не планує експонувати пам'ятник чи використовувати його для популяризації постаті Булгакова. За його словами, це суперечить чинному законодавству. Скульптуру мають просто зберігати у дворіку музею як на приватній території, без включення до експозиції. Військовий лікар та меценат Бажан перед заявою Суспільному повідомив на своїй сторінці у Facebook, що створив спільний збір для викупу пам'ятника: «Як людина, яка щодня бачить цінність людського життя та культури, я не можу залишатися осторонь, коли нищиться або зникає наша мистецька спадщина. Зараз ми маємо унікальний шанс врятувати значущий витвір мистецтва – пам'ятник, який нещодавно демонтували у Києві. Замість того, щоб він припадав пилом або був назавжди втрачений, ми можемо подарувати йому нове життя як музейному експонату». Наразі музей веде переговори з родиною скульптора щодо вартості пам'ятника. Після досягнення домовленості монумент планують перевезти до Полтави і розмістити в музейному просторі. У відповідь на це представник Українського інституту національної пам'яті в Полтавській області О. Пустовгар написав, що ініціативу Бажана можна вважати «антиукраїнською провокацією»: «Ініціатива Бажана суперечить духу і букві Закону України „Про засади державної політики

національної пам'яті Українського народу». Так і само і галас у соцмережах про неї». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/poltavskiy-muzej-planuye-zberegiti-demontovaniy-pam-yatnik-bulgakovu-315447/>

Дискусія навколо демонтажу пам'ятника Булгакову: позиція музею та історикині. – Оксана Заблоцька

Демонтаж пам'ятника російському письменнику М. Булгакову на Андріївському узвозі прокоментували директорка Літературно-меморіального музею Булгакова Л. Губіанурі у Facebook, а також старша наукова співробітниця Інституту історії України НАН України Т. Євсєєва в ефірі програми «Ранок культурної людини» на «Радіо Культура». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1326775-diskusija-navkolo-demontazu-pamatnika-bulgakovu-pozicia-muzeu-ta-ocinki-istorikiv/>

Регіональна культурна політика

Визначили лауреатів міської премії Франка 2026 року

9 червня в Івано-Франківську визначено лауреатів міської премії ім. Івана Франка в галузі літератури (М. Аронець за поетичну збірку «Цілунок птахів» і М. Кошик за науково-популярне видання «100 українців, яких варто знати») та журналістики (журналістка О. Бабенко й оператор Л. Ботюк за документальний фільм «Непокірний Панас»). Докладніше:

<https://postimpreza.org/texts/vyznachyly-laureativ-miskoi-premii-franka-2026-roku>

Благодійність

Гурт O.Torvald зібрав майже 2 млн гривень під час світового благодійного туру. – Микита Кишиневський

Український рок-гурт O.Torvald підбив підсумки свого великого світового туру містами Північної Америки та Європи. Завдяки концертам та донатам прихильників музикантам вдалося зібрати 1,8 мільйона гривень. Усю суму вирішено розподілити між військовими та благодійними ініціативами. Докладніше:

<https://shotam.info/hurt-o-torvald-zibrav-mayzhe-2-mln-hryven-pid-chas-svitovoho-blahodiynoho-turu/>

Театр

«Опера помре, якщо не зміниться». Директор Мет Пітер Гелб та диригентка Кері-Лінн Вілсон про українську прем'єру «Матерів Херсона». – Олена Погонченкова

«4 червня, в День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії росії проти України, в Національній опері України відбулася світова прем'єра „Матерів Херсона” – опери про російську окупацію та викрадення українських дітей, яку Метрополітен-опера замовила композитору М. Коломійцю на лібрето Джорджа Бранта. Тривалість концертної версії, яку

показали в Києві, не перевищує півтори години, але стислість історії та стрімкість дії підсилюють ефект швидких рішень херсонських жінок та руху в невідомість, вглиб ворожої країни, крізь власні сумніви та чужу недовіру. Сцена заповнена: крім оперних солістів, на ній перебувають оркестр та хор Національної опери, дитячий хор КДМЛ імені Миколи Лисенка, ансамбль „Київська камерата”. Частина сценічної дії роз’яснює вивченою українською канадійка українського походження, диригентка Кері-Лінн Вілсон, решту аудиторія дізнається через субтитри. На відміну від багатьох нових опер Мет, „Матері Херсона” не мають під собою художньої основи у вигляді роману чи п’єси. Замість неї – десятки глибинних інтерв’ю з батьками та дітьми, які стикнулися з російською політикою масового викрадення та перевиховання дітей, консультації з благодійною організацією Save Ukraine і ретельний фактчекінг...». Напередодні української прем’єри в інтерв’ю директор Метрополітен-опера Пітер Гелб та Кері-Лінн Вілсон розповіли про нову оперу як повернення до класичних принципів та десятки рішень, що стоять за постановкою «Матерів Херсона». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/prem-yera-operi-materi-hersona-u-kiyevi-interv-yu-z-direktorom-metropoliten-opera-315453/>

Івано-Франківський фестиваль VIADUK скасував показ сучасної опери «MODRANIHT». – Ксенія Білаш

Міжнародний театральний фестиваль VIADUK, що пройде 15–21 червня в Івано-Франківську, скасував показ опери «MODRANIHT» колективу Opera Aperta, заявлений раніше у програмі. Організатори не змогли покрити витрати, необхідні для показу. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/09/744154_ivano-frankivskiy_festival.html

Музика

«Джерело» з Привільненської громади – серед лауреатів міжнародного фестивалю української пісні у США. – Наталія Янчин

Творчий колектив з Дубенщини став лауреатом VI Міжконтинентального радіофестивалю «Співай рідною 2026», який проходив на радіо ETHNO-FM у Сакраменто (США). Захід тривав три місяці та об’єднав близько 1,5 тисячі учасників з України та різних країн світу, де українці зберігають рідну пісню і мову. Докладніше:

<https://dubno.rayon.in.ua/news/1078316-dzerelo-z-privilnenskoyi-gromadi-sered-laureativ-miznarodnogo-festivaliu-ukrayinskoyi-pisni-u-ssa>

Візуальні мистецтва

365 днів, зафіксованих художником: у Музеї Корсаків відкриють проєкт Гамлета Зіньківського

У Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків 12 червня відбудеться відкриття виставкового проєкту Г. Зіньківського «365. Час не потрібен». Це візуальний щоденник року. 365 малюнків – 365 днів, прожитих і зафіксованих художником протягом 2025 року. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1078206-365-dniv-zafiksovanix-xudoznikom-u-muzeyi-korsakiv-vidkriut-projekt-gamleta-zinkivskogo>

Розмова з Євгеном Арловим. Про помилку на війні та в мистецтві. – Марія Леоненко

Від 28 травня до 22 серпня у DCCC (Дніпро) триває виставка «Транзитні зони», куратори: Ксенія Ульянова та Лера Полянськова. У ній бере участь медіахудожник Євген Арлов, який з 2023 року активно залучений до тестування дронів. В інтерв'ю він розповідає про те, як йому вдається поєднувати військові та мистецькі справи, зберігаючи винахідливість. Докладніше:

<https://artslooker.com/rozmova-z-yevhenom-arlovym-pro-pomylku-na-viyni-ta-v-mystetstvi/>

Вихід з пастки постійного проєктування

5 травня у Франківську відкрито дві виставки Р. Котерліна – у «Підземному Переході Вагабундо» («Червона доріжка») та Музеї мистецтв Прикарпаття («22 картини»). 21 травня митець провів авторську екскурсію виставкою «22 картини». Докладніше:

<https://postimpreza.org/texts/vykhid-z-pastky-postiinoho-proiektuvannia>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Миколайчук OPEN покаже переможців Берлінале та нові українські фільми. – Наталка Горішня

Миколайчук OPEN, міжнародний фестиваль глядацького кіно, який відбудеться впрямі з 13 до 20 червня у Чернівцях, оголосив повну програму (понад 80 фільмів). Докладніше про неї:

https://zaxid.net/mikolaychuk_open_pokazhe_peremozhtsiv_berlinale_ta_novi_ukrayinski_filmi_n1638890

«Свобода в нашій ДНК»: 17-й Одеський кінофестиваль презентував офіційний постер. – Валерія Буняк

XVII Одеський міжнародний кінофестиваль проходить з 27 серпня по 4 вересня в Києві. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250360/2026-06-09-svoboda-v-nashiy-dnk-17-y-odeskyu-kinofestyval-prezentuvav-ofitsinyu-poster/>

Тріумфатор ВАФТА та шортлістер «Оскара» «Камінь, ножиці, папір» вийшов онлайн

Короткометражна драма «Камінь, ножиці, папір», у якій головну роль виконав український актор О. Рудинський, стала доступною для перегляду в онлайн-кінотеатрі Takflix, де картину можна подивитися на території України мовою оригіналу з англійськими субтитрами. Стрічку засновано на реальних подіях перших місяців повномасштабної війни, вона розповідає історію юного Івана, який опиняється перед необхідністю захистити поранених пацієнтів підземного шпиталю після російського авіаудару. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/film-kamin-nozhytsi-papir-onlain/>

Стартували зйомки різдвяної комедії «Два Різдва, одна Леся». – Діана Горон

Starlight Production і «Новий канал» розпочали зйомки різдвяної комедії «Два Різдва, одна Леся», яка вийде на великі екрани 1 січня 2027 року. Дистрибутором стане компанія Green Light Films. Автор ідеї, шоуранер і головний сценарист Ю. Микуленко розповів, що фільм – про синдром відкладеного життя, а його головний меседж у тому, що не варто ставити життя на паузу через обставини чи війну. Докладніше:

<https://detector.media/production/article/250359/2026-06-09-startuvaly-zyomky-rizdvyanoi-komedii-dva-rizdva-odna-lesya/>

Європа інвестує в українське кіно: фільм Анастасії Солоневич «30 днів літа» отримав підтримку провідних фондів Німеччини та Норвегії

Повнометражний дебют режисерки А. Солоневич «30 днів літа» («30 Days of Summer») отримав престижну девелопмент-підтримку від німецького фонду Medienboard Berlin-Brandenburg. Регіональний фонд надав фінансування на розробку лише для двох проєктів. Це майбутній фільм української режисерки та картина німецького режисера Томаса Вайндріха. Проєкт розвивається як міжнародна копродукція за участі партнерів з Норвегії та Німеччини. До української продюсерки О. Костіної (Bosonfilm) долучилися продюсери Alexander Wadouh та Roxana Richters з німецької компанії Chromosom Film та Elisa Pirir та Jesse Cumming з норвезького продакшн Stær Films. Раніше «30 Days of Summer» отримав підтримку регіонального фонду Норвегії Arktisk Film Norge, який фінансує обмежену кількість проєктів і в якості винятку надав фінансування українському проєкту на рівні з фільмом норвезького виробництва. Серед міжнародних відзнак «30 днів літа» – відбір до Резиденції Каннського кінофестивалю, фінансування від фонду при Раді Європи Eurimages (Co-Production Development Award) у розмірі 20 000 євро та Gen Z Audience Award на копродукційному кіноринку Berlinale у розмірі 5 000 євро, яку присуджують молодим кінематографістам до 25 років, як вибір молодого європейського глядача. Продюсерка О. Костіна зазначила, що «для дебютного фільму така підтримка – це не лише ресурс для розвитку, а передусім знак глибокої довіри до авторського бачення. Те, що історія, народжена в Україні, знаходить відгук у Європі, ще раз підтверджує: українські голоси сьогодні є впевненою та важливою частиною європейського культурного простору». Дебютний повний метр режисерки розповідає історію Анни – української біженки, яка працює перекладачкою у німецькому тренувальному таборі для українських військових. Там вона несподівано зустрічає свою зведену сестру Валерію, яка проходить підготовку перед відправленням на фронт. Відчуваючи провину за те, що покинула Україну й віддалилася від Валерії через власні життєві вибори, Анна має лише 30 днів, щоб скористатися, можливо, останнім шансом відновити їхній зв'язок і відчути себе родиною, якою вони ніколи не були. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/film-anastasii-solonevych-30-dniv-lita/>

Ісаєнко, Боклан, Цимбалюк: Forbes назвав 10 найзатребуваніших

українських акторів. – Оксана Заблоцька

За версією Forbes, до десятки найпродуктивніших акторів увійшли ті, які найбільше знімалися у фільмах і серіалах після 24 лютого 2022 року. Рейтинг формували на основі кількості головних і другорядних ролей, а також додаткових балів за касові збори, фестивальні нагороди та участь у міжнародних проєктах. Лідером за кількістю ролей став А. Ісаєнко: з 2022 року він з'явився у 27 проєктах, із яких 22 – головні ролі. Саме його називають найбільш продуктивним актором рейтингу. Серед інших ключових фігур індустрії – Т. Цимбалюк, який також належить до числа найзатребуваніших акторів, та С. Боклан, який разом із Цимбалюком очолює список за рівнем гонорарів. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1326623-isaenko-boklan-cimbaluk-forbes-viznaciv-najzatrebuvanisih-ukrainskih-aktoriv/>

Література. Книговидання

Франкфурт та Барселона: видавці можуть подавати заявки до участі у виставках

Українські видавці можуть подавати заявки до участі на Франкфуртській книжковій виставці 2026 та книжковій виставці Liber у Барселоні, повідомляє Український інститут книги. Докладніше:

<https://chytomo.com/frankfurt-ta-barselona-vydavtsi-mozhut-podavaty-zaiavky-do-uchasti-u-vystavkakh/>

«Сталінка» Олесья Ульяненка вийде в англійському перекладі. – Оксана Мамченкова

«Сталінка» – роман О. Ульяненка 1994 року. Книга вийде у видавництві Українського наукового інституту Гарвардського університету (HURBooks). Англійською роман переклала О. Рудакевич. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/09/744120_stalinka_olesya_ulyanenko_viyde.html

Projector Publishing запусив напрям перекладної літератури: які книжки планують видавати?

Projector Publishing готує до видання українські переклади 11 відомих міжнародних книжок про дизайн, мистецтво, творчість та інновації. Перші видання надійдуть у продаж уже цього літа. Серед майбутніх видань – «Design as Art» Бруно Мунарі, одна з найвпливовіших книжок в історії дизайну, та «Make It Ours» Робін Гіван про Вірджилу Абло і його вплив на сучасну культуру. Окреме місце в програмі займає «A Writer's Diary» Вірджинії Вулф – книжка, що відкриє серію «Митці про творчість» у видавництві. Її відкриють фрагменти щоденників Вірджинії Вулф, які раніше не виходили українською мовою. До каталогу також увійшли «Creative Demons» Річарда Голмана, «Structuring Design: Graphic Grids in Theory and Practice» Улісса Фелькера, «The Nexus» Хуліо Маріо Оттіно та Брюса Мау, «Make It New» Баррі Каца, «How to Think More Effectively» та «The Rules We Break» Еріка Циммермана. Новинки охоплюють теми дизайн-мислення, візуальної комунікації, творчого процесу,

міждисциплінарності та розвитку креативного мислення. Серед них є як практичні посібники з графічного дизайну та композиції, так і дослідження того, як нові ідеї виникають на перетині мистецтва, науки, технологій і бізнесу. Докладніше:

<https://bit.ua/2026/06/projector-publishing-zapustyv-napryam-perekladnoyi-literatury-yaki-knyzhky-planuyut-vydavaty/>

Музейна справа

В Україні презентують перший агрегатор колекцій сучасного мистецтва «Притока»

Онлайн-презентація «У ширші води», присвячена запуску «Притоки», першого в Україні агрегатора колекцій сучасного мистецтва, відбудеться 10 червня. Платформа поєднує облікову систему для музеїв, фондів, artist estates і приватних колекціонерів із відкритим онлайн-ресурсом для перегляду колекцій. Робота над платформою, яку реалізує ГО МСМ, триває з 2021 року. У межах проекту було сформовано списки ключових українських художників і мистецьких явищ, а також розроблено тезаурус термінів сучасного мистецтва, узгоджений із міжнародними відповідниками. «Притока» складається з двох частин: облікової системи для власників і зберігачів колекцій та відкритої публічної платформи «Притока: колекції онлайн», де можна переглядати колекції інституцій і приватних осіб. Мета проекту – оцифрувати предмети культурної спадщини та ввести їх у професійний обіг, спростити пошук інформації про твори, заохотити до відповідального використання цих даних і показати роль мистецьких артефактів у публічній дискусії. Під час презентації команда розповість про інструменти обліку мистецьких творів, виклики оцифрування та систематизації колекцій, а також про можливості платформи для роботи з даними. Серед перших колекцій, представлених на «Притоці», – колекції Ukrainian Museum of Contemporary Art (UMCA), Фонду збереження культурної спадщини Ади Рибачук та Володимира Мельніченка (АРВМ) і Одеського національного художнього музею (ОНХМ). Джерело:

<https://artslooker.com/v-ukraini-prezentuiut-pershyy-ahrehator-kolektsiy-suchasnoho-mystetstva-prytoka/>

У Кропивницькому представлені 20 автентичних сорочок кінця XIX – початку XX століття. – Микола Шмигін

Виставка «20 вишитих сорочок Кіровоградщини» експонується у Центральноукраїнському обласному краєзнавчому музеї (місто Кропивницький) упродовж червня. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1078262-u-kropivnickomu-predstavleni-20-avtenticnix-sorocok-kincia-xix-pocatku-xx-stolittia>

У Львові відкрили музей видатного українського фотографа. – Микола Шмигін

9 червня у Львові відкрито Музей Юліана Дороша – новий відділ місцевого Історико-краєзнавчого музею. Музейний простір, присвячений одному з найвидатніших українських фотографів, кінематографістів та

етнографів ХХ століття, презентовано в день народження митця у відновленій родинній квартирі. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1078384-u-lvovi-vidkrili-muzei-vidatnogo-ukrayinskogo-fotografa>

Миколаїв: у краєзнавчому музеї запрацював аудіогід. – Микола Шмигін
Музейний простір став більш доступним і комфортним. Вартість користування аудіогідом – 50 грн. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1078143-mikolayiv-u-krajeznavcomu-muzeji-zapraciuvav-audiogid>

Охорона культурної спадщини

Великий Луг – до списку ЮНЕСКО: екологи та науковці з трьох країн звернулися до Міністерства культури України. – Станіслав Зайчук

Напередодні третьої річниці підриву Каховської ГЕС Українська природоохоронна група звернулася до Міністерства культури України та Національної комісії у справах ЮНЕСКО з пропозицією розпочати процес включення Великого Лугу Нижнього Дніпра до Попереднього списку Світової спадщини ЮНЕСКО. Звернення вже підтримали понад 70 наукових, природоохоронних, культурних та громадських організацій з України, Великої Британії та Литви. Ініціатори пропонують розглядати Великий Луг як змішаний культурно-природний об'єкт – одночасно за природними та культурними критеріями ЮНЕСКО. Збір підписів під зверненням відкрито як для організацій, так і для індивідуальних підписантів – науковців, активістів та всіх небайдужих. Докладніше:

<https://eco.rayon.in.ua/news/1078219-velikii-lug-do-spisku-iunesko-ekologi-ta-naukovci-z-tryox-krayin-zvernulisia-do-ministerstva-kulturi-ukrayini>

Бібліотечна справа. Читання

Мінкульт готує програму реформ для бібліотек: що розповіла Тетяна Бережна. – Оксана Заблоцька

Міністерка культури Т. Бережна зазначила, що разом із заступницею Б. Лаюк вони зараз працюють над постановою, яка дозволить державі та громадам спільно фінансувати поповнення бібліотечних фондів. Механізм передбачає, що держава визначатиме певну суму коштів, а громада має додати 50% від цієї суми. За таких умов бібліотека отримуватиме фінансування на закупівлю книжок. «Має бути запит із громади. Якщо цього запиту немає, то і не буде книжок», – пояснила Бережна. Вона наголосила, що ця модель не є єдиним інструментом розвитку бібліотек, однак є одним із ключових, адже дозволяє прямо пов'язати оновлення фондів із потребами місцевих жителів. У міністерстві також працюють над пілотним проектом трансформації бібліотек як громадських просторів. Наразі йдеться лише про дві бібліотеки, однак ініціатива має стати тестовим майданчиком для нової моделі. За задумом, бібліотеки мають перетворюватися на багатофункціональні простори – місця проведення подій, інтеграції ветеранів, неформального спілкування тощо. «Бібліотеки не

можуть залишатися тими бібліотеками, якими вони були десятки років. Це точно має бути переосмислення цього простору, навіть відповідаючи на виклики в нашій державі зараз», – наголошує Бережна. Фінансування пілоту здійснюється за підтримки міжнародних партнерів, зокрема з коштів Данії та міжнародних фондів, що акумулюють внески різних країн. Втім, як підкреслила Бережна, така трансформація може стати системною лише за умови реального запиту з боку громад: «Держава в жодному разі не зможе насаджувати згори бажання цієї трансформації. Ми можемо показати лише зразок, як може бути». Як приклад сучасного бібліотечного простору міністерка згадала Black Diamond у Копенгагені – багатофункціональну бібліотеку, де люди не лише читають книжки, а й зустрічаються, працюють і спілкуються. Джерело:

<https://suspilne.media/culture/1327003-minkult-gotue-programu-reform-dla-bibliotek-so-rozpovila-tetana-berezna/>

Міжнародне співробітництво

Пам'ятник українським козакам у Відні заговорив голосом Марка Стронга. – Олена Ткаліч

Пам'ятник трьом козакам у Відні долучився до міжнародного культурного проєкту «Talking Statues» («Статуї, що говорять»). Відтепер відвідувачі можуть почути історію українського козака Юрія Кульчицького, відсканувавши QR-код біля монумента на горі Леопольдсберг. Англійською мовою історію озвучив Марк Стронг, відомий за фільмами «Кінгсмен» та «Шерлок Голмс». Українську версію записав Р. Луцький. Проєкт реалізували громадська організація Ukraine WOW спільно з мережею мультимаркетів «Аврора» за підтримки Міністерства закордонних справ України та Посольства України в Австрії. Це вже шостий пам'ятник, озвучений у межах української ініціативи «Talking Statues». Раніше голосами сучасних зірок заговорили пам'ятники Івану Мазепі в Полтаві, Пилипу Орлику в Києві, Антону Головатому в Одесі, Юрію Кульчицькому у Львові та Дмитру Вишневецькому в Запоріжжі. Докладніше:

<https://socportal.info/ua/news/pamyatnik-ukrainskim-kozakam-u-vidni-zagovoriv-golosom-marka-stronga/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm